

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Empowered lives.
Resilient nations.

RAPORT ALTERNATIV DE MONITORIZARE A PLANULUI SECTORIAL DE ACȚIUNI ANTICORUPȚIE ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII ORDINII PUBLICE

Chișinău - 2020

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul Raportului Alternativ poate fi utilizat și reprodus în scopuri non-profit și fără acordul prealabil al Centrului Pro Marshall cu condiția sursei citate.

Centrul Pro Marshall din Republica Moldova

Adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 182

E-mail: promarshall@europe.com

Web: <http://promarshall.md/>

Autori: Tatiana BUSUNCIAN, Coordonator proiect
Valeriu MIJA, consultant, monitor
Angela BULIGA, Asistent proiect, monitor
Vitalie MOISEI, expert în politici de integritate
Sanda SANDU, expert în politici de securitate
Igor FONDOS, expert în politici publice

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Empowered lives.
Resilient nations.

Acest Raport alternativ a fost elaborat de A.O. Centrul Pro Marshall din Republica Moldova în cadrul Programului de granturi mici pentru monitorizarea alternativă a planurilor anticorupție sectoriale și locale al proiectului „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova”, implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei.

Toate opiniile aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat poziția oficială a PNUD-Moldova sau a instituțiilor finanțatoare.

© UNDP Moldova, Centrul Pro Marshall din Republica Moldova

ABREVIERI

SNIA	Strategia Națională de Integritate și Anticorupție
CNA	Centrul Național Anticorupție
ANI	Autoritatea Națională de Integritate
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
SPIA	Serviciul protecție internă și anticorupție
IGP	Inspectoratul General al Poliției
IGPF	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
BMA	Biroul de Migrație și Azil
ARM	Agencia Rezerve Materiale
STI	Serviciul tehnologii informaționale
CIPAL	Centrul integrat pentru aplicarea legii
DAMEP	Direcția analiză, monitorizare și evaluare a politicilor
INI	Inspectoratul Național de Investigații
INP	Inspectoratul Național de patrulare

I. PRELIMINARII

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție a fost adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr.56 la 30.03.2017¹, în vigoare din 30.06.2017. În vederea implementării eficiente a Strategiei au fost elaborate Planuri de acțiuni anticorupție:

- ✓ 7 planuri naționale;
- ✓ 9 planuri sectoriale și
- ✓ 35 planuri locale.

Mecanismul general de realizare a Planurilor sectoriale este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.676 din 29.08.2017² și reflectă 9 domenii de intervenție: vamal, fiscal, achiziții publice, administrare și deținere a proprietății publice, ocrotire a sănătății și asigurări medicale, educație, agroalimentar, asigurare a ordinii publice, ocrotire a mediului ambiant.

Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul ordinii publice a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.597 din 26.06.2018³. Entitatea responsabilă de executarea Planului sectorial este Ministerul Afacerilor Interne și instituțiile subordonate în calitate de entități implementatoare.

Problemele identificate:

- ✓ toleranța angajaților la incidentele de integritate;
- ✓ gestionarea netransparentă și iresponsabilă a patrimoniului public/asistenței externe;
- ✓ lipsa promovării mecanismului avertizorilor de integritate și de protecție ai acestora;
- ✓ lipsa materialelor de instruire și lipsa formatorilor în domeniul integrității;
- ✓ lipsa mecanismelor de implementare a managementului riscurilor de corupție.

Măsuri de reducere a riscurilor:

- ✓ asigurarea respectării regimului incompatibilităților, restricțiilor, interdicțiilor și a pantuflajului;
- ✓ sancționarea pentru îndeplinirea necorespunzătoare a acțiunilor prevăzute de actele normative pentru prevenirea corupției în rândul personalului din subordine;
- ✓ constituirea în cadrul MAI a subdiviziunii specializate în testarea cu utilizarea poligrafului a candidaților la angajare și promovare, dotarea acesteia și instruirea specialiștilor;
- ✓ revizuirea cadrului normativ în vederea eliminării lacunelor legislative în domeniul

¹ Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30.03.2017 privind aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017-2020

² Hotărârea Guvernului nr. 676 din 29.08.2017 privind aprobarea mecanismului de elaborare și coordonare a planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție pentru anii 2018-2020

³ [Hotărârea Guvernului nr.597 din 26.06.2018 cu privire la aprobarea Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice pentru anii 2018-2020](#)

asigurării ordinii publice;

- ✓ implementarea serviciilor publice electronice;
- ✓ reglementarea cadrului intern de prevenire a corupției în structurile MAI;
- ✓ elaborarea cadrului intern de evaluare a riscurilor de corupție la nivelul MAI;
- ✓ pregătirea formatorilor din rândul angajaților SPIA pentru instruirii anticorupție.

Rezultate scontate:

- ✓ climatul de integritate instituțională în cadrul entităților MAI consolidat;
- ✓ încălcarea exigențelor de integritate de funcționarii din cadrul MAI examinată;
- ✓ corupția în rândul funcționarilor publici cu statut special și a angajaților MAI redusă;
- ✓ respectarea procedurii și transparenței în procesul de elaborare și aprobare a actelor normative asigurată;
- ✓ riscurile de corupție în elaborarea proiectelor de acte normative diminuate;
- ✓ managementul riscurilor de corupție eficientizat;
- ✓ intoleranța angajaților față de incidentele de integritate sporită;
- ✓ mecanismul de protejare a avertizorilor de integritate asigurat;
- ✓ transparența gestionării patrimoniului public și a asistenței externe asigurată;
- ✓ mecanismul de control și verificare la angajare și promovare a angajaților eficientizat;
- ✓ lacunele în competențele de prevenire și combatere a actelor de corupție eliminate;
- ✓ capacitățile de asigurare a integrității instituționale din cadrul MAI consolidate.

Rapoartele de monitorizare a implementării Planului sunt elaborate trimestrial, în baza rapoartelor prezentate de către subdiviziunile MAI. Responsabilitatea pentru monitorizare și raportare a acțiunilor implementate revine Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor. Rapoartele trimestriale de progres în baza indicatorilor de performanță sunt remise Secretariatului grupurilor de monitorizare asigurat de CNA și Grupului de monitorizare nr. 2, responsabil de pilonul II „Guvern, sector public și APL”.

Premise pentru implementarea eficientă a Planului sectorial:

1. Instituirea, din anul 2014 în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA)⁴, cu misiunea de prevenire și combatere a manifestărilor de corupție și constituire a unui sistem unitar și coerent de asigurare a integrității instituționale și profesionale.
2. În contextul Legii integrității⁵, conferirea Ministerului Afacerilor Interne a atribuțiilor de

⁴ [Serviciul protecție internă și anticorupție al MAI](#)

⁵ [Legea integrității nr.82 din 25.06.2017](#)

constatare, prevenire și combatere a manifestărilor de corupție și lipsă de integritate în rândul personalului MAI (art.3; art.43; art.49).

3. Promovarea politicii de cultivare și asigurare a integrității instituționale și profesionale în sistemul afacerilor interne în alte documente strategice ale Ministerului Afacerilor Interne, precum:
 - ✓ Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia,⁶ regăsită în Obiectivul V;
 - ✓ Planul de acțiuni al Ministerului Afacerilor Interne pentru anul 2020⁷, regăsită în Obiectivul I;
 - ✓ Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023⁸, regăsită în Prioritatea I.

⁶ [Hotărârea Guvernului nr.587 din 12.05.2016 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia](#)

⁷ [Planul de acțiuni al Ministerului Afacerilor Interne pentru anul 2020, adoptată prin Ordinul MAI nr. 20 din 17.01.2020](#)

⁸ [Hotărârea Guvernului nr. 636 din 11.12.2019 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023](#)

II. METODOLOGIA

În vederea realizării unei monitorizări și evaluări obiective, imparțiale și corecte în procesul de elaborare al prezentului Raport Alternativ, au fost utilizate metodele:

1. Analiza rapoartelor de înregistrare a progreselor trimestriale/ semestriale/ anuale în implementarea Planului sectorial, elaborat de MAI și a instituțiilor subordonate; analiza rapoartelor anuale de activitate ale MAI⁹;
2. Analiza Rapoartelor de monitorizare și evaluare a implementării SNIA elaborate de CNA¹⁰, în special acțiunile tangente MAI;
3. Analiza cadrului legal și propunerilor de *lege ferenda* survenite în perioada de monitorizare;
4. Analiza actelor conexe în care este vizat MAI și colaboratorii acestuia (CNA- planul de integritate, ANI-acte de constatare);
5. Analiza paginii web a autorității responsabile de implementare și a instituțiilor subordonate;
6. Colectarea datelor prin diverse metode: solicitarea informațiilor de la autoritățile responsabile, realizarea focus-grupurilor, interviurilor, prelucrarea, analizarea și interpretarea datelor obținute;
7. Monitorizarea comunicatelor de presă a MAI, a mass-media de investigație, a discursuri publice, a social media;
8. Sinteza și compilarea informațiilor obținute, contrapunerea diverselor surse;
9. Consultarea standardelor internaționale de etică și integritate aferente domeniului asigurării ordinii publice.
10. Utilizarea tehnicii "Petiționarului misterios".

Beneficiile monitorizării alternative:

- ✓ stabilirea gradului de implementare a politicilor anticorupție în cadrul MAI;
- ✓ identificarea lacunelor, impedimentelor, dificultăților și cauzelor ce le generează;
- ✓ diagnosticarea capacității entităților responsabile de a soluționa provocările;
- ✓ îmbunătățirea calității politicilor anticorupție și identificarea unor metode inovative;
- ✓ informarea veridică despre eforturile entităților publice de prevenire și combatere a corupției;
- ✓ cultivarea intoleranței față de fenomenul corupției în sistemul afacerilor interne.

⁹ [Ministerul Afacerilor Interne. Rapoarte anuale de activitate.](#)

¹⁰ [Centrul Național Anticorupție. Strategia Națională Anticorupție. Rapoarte de monitorizare](#)

III. SUMAR EXECUTIV

Prezentul Raport Alternativ este realizat în perioada august 2019 - februarie 2020 și implică acțiunile implementate de MAI și a instituțiilor subordonate în perioada lunilor ianuarie-decembrie 2019.

Obiectivul Planului - Creșterea nivelului integrității, responsabilității, transparenței și a rezistenței în fața riscurilor de corupție ale funcționarilor din cadrul aparatului central, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea MAI. Consolidarea capacităților de asigurare a integrității instituționale.

Planul de acțiuni - stabilește 3 priorități, divizate în 38 de acțiuni anticorupție:

Prioritatea I - Gestionarea și tratarea riscurilor de corupție în cadrul sistemului afacerilor interne, realizată prin implementarea a 14 acțiuni.

Prioritatea II - Cultivarea și consolidarea climatului de integritate în cadrul sistemului afacerilor interne, realizată prin implementarea a 16 acțiuni.

Prioritatea III - Consolidarea mecanismelor de asigurare a integrității, realizată prin implementarea a 8 acțiuni.

Termenul de realizare a planului este perioada anilor 2018 - 2020, dintre care:

- ✓ 5 acțiuni scadente către anul 2018;
- ✓ 5 acțiuni scadente către anul 2018, dar cu extindere pentru 2019, 2020;
- ✓ 28 acțiuni cu raportare permanentă/ trimestrială a indicatorilor.

Raportul Alternativ conține monitorizarea și evaluarea a 33 acțiuni anticorupție cu termen de implementare pentru anul 2019, din totalul de 38 acțiuni conținute în Planul sectorial.

Per ansamblu:

Acțiuni monitorizate în 2019	Acțiuni realizate	Acțiuni parțial realizate	Acțiuni nerealizate	Acțiuni desuete/ irelevante
33	16	9	7	1

Per priorități

Entitatea evaluatoare	Acțiuni scadente către anul 2019	Acțiuni realizate	Acțiuni parțial realizate	Acțiuni nerealizate	Acțiuni desuete/ irelevante
Prioritatea I					
Evaluare CPM	13	6	4	2	1
Evaluare MAI	13	8	5	-	-
Prioritatea II					
Evaluare CPM	15	9	4	2	-
Evaluare MAI	15	12	2	1	-
Prioritatea III					

<i>Evaluare CPM</i>	5	1	1	3	-
<i>Evaluare MAI</i>	5	2	-	3	-

Constatări generale:

1. Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice a fost elaborat cu întârziere de 6 luni de la termenul prestabilit (HG 676/2019 "Autoritățile responsabile de implementarea planurilor sectoriale de acțiuni anticorupție vor elabora, cu suportul CNA, și vor transmite Guvernului spre aprobare planurile de acțiuni în termen de 2 luni de la data aprobării prezentei hotărâri. (data adoptării HG. 676/2017 este 29.08.2017, data publicării 01.09.2017));
2. Lipsa publicării Rapoartele trimestriale de progres, contrar prevederilor pct.5 din HG 676/2017 (Autoritățile responsabile de implementarea planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție vor elabora, trimestrial, rapoarte de monitorizare a implementării planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție [...]);
3. Platforma electronică „e-Integritate instituțională” și modulul „Monitorizarea Strategiei” nu sunt implementate pentru facilitarea monitorizării și raportării, conform pct.9 din HG. 676/2017.

Constatări per acțiuni

Nr	Acțiunea	Constatarea	Evaluarea
Prioritatea I			
Gestionarea și tratarea riscurilor de corupție în cadrul sistemului afacerilor interne			
1.	<i>Acțiunea 1: Efectuarea controalelor inopinate privind:</i> - legalitatea stopării conducătorilor auto în trafic; - utilizarea aparatelor „Drager” și a aparatelor de măsurare a vitezei; - utilizarea sistemelor video ale echipajelor de patrulare ale IGP	La aplicarea tehnicii ”Petiționarul misterios” au fost constatate următoarele: de la apelarea serviciului 112, până la sosirea echipajului au trecut 20 minute; ofițerii de investigație a INP al IGP nu au acces direct on-line la camerele de înregistrare video amplasate în oraș, iar procedura de obținere a accesului la înregistrările video durează în timp și implică birocrație; la Direcția de Poliție a mun.Chișinău, Secția documentarea accidentelor rutiere, lipsesc pixuri pentru depunerea plângerilor și mărturiilor; consumabile pentru aparatele Drager (elemente galvanice) ofițerii de investigații le procură din surse proprii; tehnica de birou (PC, printer) este adusă de ofițerul de investigație; edificiul necesită reparație capitală.	Acțiune realizată
2.	<i>Efectuarea verificărilor în cadrul IGP și al BMA privind identificarea cazurilor de:</i> - aprobare abuzivă a reducerii termenelor de suspendare sau restituire a permisului de conducere și prelungirea nejustificată a permisului provizoriu; - mușamalizare a cazurilor de conducere a mijloacelor de transport în stare de ebrietate; - documentare a cetățenilor străini contrar actelor normative	În pofida faptului că sunt dispuse verificări operative, sunt desfășurate campanii de sensibilizare, impactul acestora este nesemnificativ pentru contracararea fenomenului șofatului în stare de ebrietate. Cu referire la BMA, indicatorii de progres nu pot fi verificați deoarece de pe website-ul BMA nu sunt publicate asemenea date.	Acțiune parțial realizată

3.	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	La accesarea website-urilor instituțiilor subordonate a MAI: BMA, IGP, IGPF, IGSU, ARM nu au fost identificate Registrele riscurilor de corupție nici Rapoarte de tratare ale acestora, precum și alte informații relevante managementului riscurilor de corupție.	Acțiune parțial realizată
4.	Instruirea agenților publici și a conducătorilor din cadrul MAI cu privire la rigorile de integritate instituțională		Acțiune realizată
5.	Instruirea funcționarilor responsabili de elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor	Instruirile desfășurate în afara MAI, pentru angajații din sistemul de asigurare a ordinii publice nu-și ating scopul, deoarece nu contribuie la cultivarea și consolidarea cunoștințelor în domeniul integrității: Curriculele nu conțin subiecte privind evitarea riscurilor de corupție în elaborarea actelor normative, iar personalul cu funcții manageriale nu beneficiază de instruirii privind mecanismul de evaluare a integrității instituționale și managementul riscurilor de corupție, cunoștințe necesare unui manager, în contextul executării Legii 82/2017. Mai mult, în cadrul focus-grupurilor experții din cadrul MAI au confirmat că la aceste cursuri sunt delegați angajați ai MAI care nu au atribuții funcționale de management.	Acțiune nerealizată
6.	Instruirea funcționarilor publici și a conducătorilor din cadrul entităților MAI cu privire la mecanismul de evaluare a integrității instituționale și managementul riscurilor de corupție	Recomandare: Ministerul Afacerilor Interne dispune de suficiente resurse instituționale, cadre didactice calificate, dar și funcții de control asupra exercitării calitative a instruirilor în cadrul instituțiilor MAI.	Acțiune nerealizată
7.	Adoptarea, ajustarea și implementarea în cadrul sistemelor informaționale a noilor cerințe de securitate, pentru asigurarea mecanismului de înregistrare, monitorizare și vizualizare a acțiunilor utilizatorilor și a evenimentelor din sisteme, în vederea prevenirii riscurilor de corupere a informațiilor prelucrate în cadrul sistemelor informaționale	Nu a fost monitorizată, acțiune scadentă pentru anul 2018	
8.	Asigurarea informării utilizatorilor și administratorilor sistemelor informaționale privind respectarea cerințelor de securitate aprobate, prelucrarea informațiilor și datelor cu caracter personal conform legislației, precum și efectuarea controalelor de securitate a sistemelor informaționale, în vederea prevenirii manifestărilor de corupție		Acțiune realizată
9.	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	Transparența în procesul decizional nu este pe deplin asigurată. Astfel, la unele pagini web ale entităților subordonate MAI: IGP, IGPF, BMA, ARM - raportul privind transparența în procesul decizional lipsește; IGSU - pagina în dezvoltare; IGC - rapoartele sunt publicate la o	Acțiune parțial realizată

		altă rubrică; Academia "Ștefan cel Mare" - lipsește motorul de căutare a informației pe site; Clubul Central Sportiv Dinamo - lipsesc orice fel de informații.	
10.	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	Sursa de verificare este una irelevantă și fără tangență cu măsurarea realizării acțiunii 10. Sursa respectivă de verificare este relevantă acțiunii 21.	Acțiune realizată
11.	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	Gestionarea transparentă și responsabilă nu este asigurată pe deplin, nu sunt atinși toți indicatorii de performanță, în special ce țin de auditul intern, precum și implementarea recomandărilor în urma auditului Curții de Conturi. La fel, nu este clar care este cuantumul alocat din mijloace bugetare pentru realizarea Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice.	Acțiune parțial realizată
12.	Respectarea de către autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 667 din 27 mai 2016 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru pentru achiziții” și a Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017 privind procedurile de achiziție publică		Acțiune realizată
13.	Publicarea rapoartelor anuale privind activitățile anticorupție ale MAI		Acțiune realizată
14.	Mediatizarea sondajelor de opinie privind corupția și integritatea în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și impactul acțiunilor de prevenire	Conform HG nr.693/2017 cu privire la organizarea și funcționarea MAI, MAI nu are atribuție funcțională de a elabora, aplica și mediatiza sondaje de opinie. Mai mult, în cadrul focus-grupului cu experții, aceștia au menționat că deteriorarea încrederii și imaginii față de sistemul afacerilor interne se datorează inclusiv realizării de către Poliție a unor activități nespecifice.	Acțiune desuetă/irelevantă
Prioritatea II			
Cultivarea și consolidarea climatului de integritate în cadrul sistemului afacerilor interne			
15.	Elaborarea programelor de studii în domeniul integrității și introducerea în planurile de învățământ universitare, profesional tehnice și celor de formare inițială din instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne	Programele de studii pentru instituțiile de învățământ ale MAI sunt în proces de elaborare, catedrele în curs de reorganizare, iar indicatorii prestabiliți nu sunt atinși în totalitate.	Acțiune parțial realizată
16.	Desfășurarea programelor de instruire în domeniul integrității în procesul cursurilor de formare continuă în instituțiile de învățământ ale MAI		Acțiune realizată
17.	Introducerea în planul de formare profesională continuă a tematicilor în domeniul integrității		Acțiune realizată

18.	Pregătirea formatorilor în domeniul instruirii anticorupție		Acțiune realizată
19.	Desfășurarea acțiunilor de promovare a integrității în rândurile angajaților MAI	La aplicarea chestionarelor, respondenții au arătat că integritatea instituțională este promovată la valențe medii (35,8% din respondenți).	Acțiune realizată
20.	Ajustarea actelor departamentale ce reglementează procedura de angajare/promovare, la prevederile Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017	Nu a fost monitorizată, acțiune scadentă pentru anul 2018	
21.	Angajarea și promovarea funcționarilor în cadrul instituțiilor Ministerului Afacerilor Interne pe bază de merit și de integritate profesională, inclusiv excluderea cazurilor de promovare a persoanelor anterior condamnate pentru infracțiuni cu intenție sau de corupție	Sursa de verificare este indicată eronat. Sursa corectă de verificare "Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale". Suplimentar, nu este suplinit deficitul de cadre necesare, care către 27.12.2019 constituia 2.685 funcții vacante. Recomandare: Includerea în calitate de entitate co-responsabilă de implementarea acțiunii a Serviciului de Informații și Securitate, în contextul prevederilor Legii 271/2008.	Acțiune parțial realizată
22.	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități, interdicții și restricții și de limitare a publicității	Recomandare: Includerea în calitate de entitate co-responsabilă de implementarea acțiunii a Autorității Naționale de Integritate, în contextul realizării prevederilor Legii 82/2017 și a Legii 133/2017.	Acțiune realizată
23.	Asigurarea organizării procedurilor privind declararea averilor și intereselor personale		Acțiune realizată
24.	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului		Acțiune realizată
25.	Asigurarea respectării regimului cadourilor	La accesarea aleatorie a website-urilor MAI și IGP, Registrul cadourilor nu este completat conform modelului stabilit în anexa 3 a HG 134/2013.	Acțiune nerealizată
26.	Asigurarea neadmiterii, denunțării și a tratării influențelor necorespunzătoare		Acțiune realizată
27.	Asigurarea neadmiterii și încurajarea denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	Deși a sporit considerabil numărul denunțătorilor pentru manifestări de corupție și tentative de corupere în rândul polițiștilor, acțiunea se constată parțial realizată din motiv că nu este reglementat mecanismul de protecție al avertizorilor de integritate, ceea ce face imposibil atingerea indicatorului stabilit.	Acțiune parțial realizată
28.	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	Noțiunea incident de integritate este foarte largă și implică asigurarea realizării mai multor politici de integritate, fiind corespondentă cu aceste acțiuni.	Acțiune parțial realizată
29.	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	La aplicarea chestionarului, o parte din respondenți au întâmpinat dificultăți în a enumera ce prevede Codul de conduită al angajatului în MAI.	Acțiune parțial realizată
30.	Asigurarea respectării regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea funcționarilor publici în sectorul privat (pantuflej)	Urmare a lipsei unui mecanism clar de implementarea apoliticiei respective, se constată neimplementarea politicii de limitare post-angajare la nivelul întregii SNIA.	Acțiune nerealizată

<p style="text-align: center;">Prioritatea III Consolidarea mecanismelor de asigurare a integrității</p>			
31.	Dotarea Ministerului Afacerilor Interne cu aparate poligraf	Indicarea eronată a termenului de realizare a acțiunii deoarece HG nr 597/2018 a fost adoptată la 26.06.2018,	Acțiune nerealizată
32.	Instruirea inițială și continuă (la fiecare 2 ani) a poligrafologilor angajați să îi testeze pe candidații la funcțiile de angajați ai Ministerului Afacerilor Interne	adică sfârșitul trim.II, anul 2018. Realizarea acțiunilor respective implică investiții solide, iar solicitările MAI de finanțare către Ministerul Finanțelor au rămas nesatisfăcute. Aparatul de poligraf existent în cadrul MAI este utilizat în criminalistică. Indicatorii de progres nu au fost atinși.	Acțiune nerealizată
33.	Monitorizarea stilului de viață al angajaților MAI în vederea stabilirii corespunderii nivelului de trai cu nivelul veniturilor legale al acestora, cât și al persoanelor cu care duc un trai comun	În Raportul de Progres pentru anul 2019 al MAI se menționează că în perioada anului 2019 nu au fost inițiate proceduri de monitorizare a stilului de viață, fără a fi indicat motivul.	Acțiune nerealizată
34.	Instruirea agenților publici ai MAI în vederea îmbunătățirii practicilor de monitorizare a stilului de viață al angajaților		Acțiune realizată
35.	Instruirea ofițerilor de urmărire penală în vederea examinării dosarelor privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale, a cauzelor de corupere a alegătorilor și de utilizare a resurselor administrative	La instituțiile responsabile de implementarea acțiunii este eronat este indicată entitatea - Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, deoarece, infracțiunile prevăzute de art. 181/1, 181/2 și art. 182 CP nu țin de competența IGPF. La fel, CICDE nu indică numărul de participanți la instruire.	Acțiune parțial realizată
36.	Elaborarea și aprobarea ordinului MAI privind organizarea și desfășurarea activităților de prevenire a corupției și promovare a integrității în structurile MAI	Nu au fost monitorizate, acțiuni scadente pentru anul 2018.	
37.	Instituirea mecanismului de asigurare a funcționalității neîntrerupte a sistemului de monitorizare video a activității echipajelor de patrulare ale INP al IGP, precum și de aplicare a sancțiunilor ca urmare a încălcărilor depistate	Nu au fost monitorizate, acțiuni scadente pentru anul 2018.	
38.	Evaluarea serviciilor publice prestate de către autoritățile administrative și instituțiile din subordinea MAI în vederea identificării posibilității oferirii acestora prin intermediul gheșeurilor unice și online	Nu au fost monitorizate, acțiuni scadente pentru anul 2018.	

IV. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE MONITORIZĂRII ALTERNATIVE

1. Luând în considerare că ordinea publică este un domeniu foarte important, cu un impact asupra bunăstării și securității în societate, Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice este un instrument foarte bun în prevenirea manifestărilor de corupție în acest domeniu.
2. Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice, alături de celelalte Planuri sectoriale transpune eforturile Ministerului Afacerilor Interne de comun cu subdiviziunile sale de a realiza obiectivele Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție în vederea descurajării implicării funcționarilor în acte de corupție, în consolidarea eticii și integrității în sectorul vizat, precum și de a oferi un exemplu clar societății de neadmitere a actelor de corupție și de asigurare a integrității.
3. În partea ce țin de ordin procedural, atragem atenția că, în cadrul monitorizării implementării acestui plan sectorial, se constată unele discrepanțe în uniformitatea informației și plenitudinea raportării acesteia.
4. Este evident că subdiviziunile MAI depun un efort considerabil în asigurarea unui climat de integritate ridicat în cadrul MAI, dar prin prisma planului sectorial constatăm descrierea mai modestă a realizărilor acestora.
5. Un rol important în cultivarea integrității și excluderea actelor de corupție este asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție, prin consolidarea activităților de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul instituțiilor publice. Prin urmare, în procesul de monitorizare a implementării Planului nu au fost identificate pe paginile web ale subdiviziunilor MAI a registrelor riscurilor.
6. În scopul promovării unei bune guvernări și asigurării participării societății civile, autoritățile publice trebuie să acționeze respectând în cel mai înalt grad principiul transparenței, pe când în procesul de monitorizare a paginii web a MAI nu a fost identificate Rapoartele de progres în implementarea Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice.
7. Reieșind din Raportul MAI pentru anul 2019, se menționează că pentru comportamentul neadecvat al polițiștilor în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu și relația cu cetățeanul au fost aplicate sancțiuni disciplinare față de 119 angajați ai Poliției, dintre care: sancționați disciplinar cu avertisment 43 angajați, cu mustrare 35 angajați, cu concedierea - 22, cu mustrare aspră 13 angajați, câte 3 angajați au fost sancționați cu retrogradarea în gradul special și retrogradarea în funcție. În aceeași perioadă, în privința a 126 de angajați ai Poliției au fost pornite 103 cauze penale, dintre care: 24 cauze penale pentru corupere pasivă, 19 pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, 18 pentru traficul de influență. Aceste date demonstrează faptul că flagelul lipsei integrității domină în cadrul subdiviziunilor din cadrul MAI și se necesită consolidarea eforturilor de combatere a acestuia.

V. RECOMANDĂRI ȘI PROPUNERI

1. Ministerul Afacerilor Interne de a realiza o misiune de audit intern cu misiunea identificării dotării corespunzătoare a subdiviziunilor sale cu bunurile necesare (consumabile, tehnică etc.) pentru a evita diverse acte de corupție.
2. Identificarea instrumentelor de contracarare a fenomenului șofatului în stare de ebrietate, inclusiv prin preluarea bunelor practici internaționale.
3. Revizuirea Curriculelor privind instruirea angajaților MAI în domeniul integrității în vederea consolidării culturii integrității prin ridicarea nivelului de asimilare a cunoștințelor și continuitate de aplicare în practică. Considerăm oportun ca acestea să fie consultate și cu Centrul Național Anticorupție.
4. Aplicarea standardelor de evaluare și atestare în rândul colaboratorilor MAI. Aceasta va spori nivelul de calificare a personalului, va îmbunătăți comportamentul și conduita angajaților în Poliție și va asigura respectarea Codului de etică și deontologie.
5. În scopul promovării unei bune guvernări și asigurării participării societății civile, autoritățile publice trebuie să acționeze respectând în cel mai înalt grad principiul transparenței. În acest context, pentru a crește eficiența informațiilor publice este necesar să se acorde atenție calității și credibilității datelor prezentate. Cooperarea cu mass-media și asociațiile obștești necesită mai multe eforturi și profesionalism pentru crearea unei colaborări pe termen lung. Metodele și instrumentele utilizate în cadrul relațiilor publice și contribuția lor pentru rezultatele așteptate trebuie luate în considerare. În conlucrarea cu instituțiile publice este important să demonstrăm profesionalism și să inspirăm încredere.
6. Respectarea principiului publicității și transparenței procedurilor de achiziții inițiate și desfășurate atât de către MAI și instituțiile subordonate, prin: publicarea pe pagina web a planului de achiziții, a documentației de atribuire a contactelor de achiziții, conform prevederilor normative (această recomandare rezultă și din pct. 11, pilonul II al Planului de Acțiuni din SNIA pentru anii 2017-2020, aprobată prin HP nr. 56/2017); deținerea conformă a registrelor de evidență obligatorii procedurii de achiziții, conform prevederilor art. 27 al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre; participarea reprezentanților societății civile la procedurile de achiziții publice, conform pct. 5 al HG nr. 667/2016 și art. 13 al Legii nr. 131/2015; instituirea expresă în cuprinsul actelor departamentale a obligației de monitorizare a contractelor de achiziții atribuite, prin întocmirea și publicarea rapoartelor trimestriale/semestriale și anuale, conform prevederilor pct. 34 din HG nr. 667/2016; elaborarea managementului riscurilor de corupție în achizițiile publice din cadrul MAI, inclusiv depistarea și demascarea înțelegerilor de cartel; aplicarea metodologiei de cost/eficacitate în cadrul sistemului electronic MTender.
7. Conlucrare mai activă cu societatea civilă în difuzarea informației privind prevenirea corupției în rândul angajaților MAI care va spori nivelul de cooperare dintre organele afacerilor interne și sectorul neguvernamental pentru promovarea imaginii pozitive a MAI.
8. Elaborarea unui studiu aprofundat privind limitările post-angajare. Monitorizarea și identificarea existenței cazurilor de pantuflă, această politică anticorupție fiind obligatorie de a fi respectată de toți agenții publici, subiecți ai Legii nr. 325/2013.

9. Elaborarea unui studiu aprofundat și a bunelor practici internaționale privind monitorizarea stilului de viață a angajaților instituțiilor cu funcții de control¹¹.
10. Aplicarea unei politici de salarizare unitare pentru tot sistemul ordinii publice, astfel încât să diminueze migrația angajaților MAI de la o instituție subordonată la alta.

¹¹ [Lifestyle Monitoring. International practice review and potential for application in Ukraine.](#)